

تحلیل فراکتالی توزیع شکستگی‌ها در گستره گسل لرزه زای اردکول

محمد‌مهدی خطیب، استادیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه بیرجند

۱- چکیده

نقیٰ از جمله آن پدیده هستند. یک توزیع فراکتالی می‌تواند بیانگر نحوه توزیع متغیرها و اندازه آنها نسبت به کل فضای اشغال شده باشد. به عبارت دیگر، رابطه بین توپوگرافی ایجاد شده بر اثر فرایندهای زمین ساختی مانند گسلها، چین‌ها و خمش‌ها با میزان فرسایش پذیری و رسوب‌گذاری را می‌توان با استفاده از تحلیل فراکتالی بررسی نمود. در این مقاله تغییرات ابعاد فراکتالی در گستره گسل زمین لرزه‌ای اردکول مورد بررسی قرار گرفته و بر مبنای آن توان گسل ارزیابی گردیده است.

۱-۲ روش مطالعه فراکتالی

مبناً روشهای مطالعه در فراکتال محاسبه ابعاد فراکتالی برای عناصر هندسی است. بر اساس مفاهیم هندسی اقلیدسی ابعاد عناصر هندسی اعداد صحیح $1, 2$ و 3 برای نقطه، خط، صفحه و حجم هستند که هر کدام بیانگر عناصر هندسی نامحدود می‌باشند. در طبیعت مادی همه عناصر محدود و عملانه پاره خط، پاره صفحه یا پاره حجم هستند؛ بنابراین، ابعاد هندسی اقلیدسی بخوبی نمی‌توانند بیانگر ویژگی پدیده‌ها با هم و یا مقایسه آنها با یکدیگر باشند؛ ولی، ابعاد فراکتالی می‌توانند اعداد اعشاری باشند. بدین ترتیب، محدودیتی در اندازه گیری هیچ کدام از فرایندهای طبیعی با این روش وجود ندارد. رابطه کلی برای محاسبه ابعاد فراکتال عبارت است از:

$$N_n = C / R_n^D \quad (1)$$

در رابطه (۱)، N_n تعداد متغیرهای معلوم برای یک پدیده، C ثابت، R_n بعد خطی ویژه و D بعد فراکتالی می‌باشد. به عنوان مثال، رویه گسلش در هندسه اقلیدسی به عنوان عنصر هندسی دو بعدی معرفی می‌شود که این معرفی بدون در نظر گرفتن اندازه رویه گسیختگی بوده، لذا با این روش تمامی رویه‌های گسلی در پوسته زمین مشابه می‌باشند؛ در حالی که در هندسه فراکتالی رویه گسلش را با بعد اعشاری می‌توان معرفی نمود؛ بنابراین ضمن متمایز ساختن صفحات گسلی، می‌توان سیر تکوینی یک سیستم گسلی را در گستره

گسل اردکول، با طول بیش از 126 کیلومتر، بزرگترین دگریختی سطحی ایران است که بر اثر وقوع زمین لرزه $20/26/76$ با بزرگی $7/1$ در منطقه قائن- بیرجند ایجاد شده است. این گسل شامل شش پاره اصلی (Segment) و دو پاره فرعی نامساوی می‌باشد. مطالعه چگونگی دگریختی پوسته زمین همزمان با زمین لرزه، یکی از جنبه‌های اساسی برای برآوردن توان لرزه زایی منطقه می‌باشد. تحلیل فراکتالی شکستگی‌های پوسته زمین در حین این رخداد روشی مناسب در درک این پدیده است. بعد فراکتالی در پاره‌های مختلف گسل بین $1/17$ تا $1/68$ تغییر می‌کند. در بخش شمالی گسل (قطعات شمالی از کال شور تا حاجی آباد) ابعاد فراکتالی کاهش یافته، اما به طرف قطعات جنوبی از اردکول تا پاتینینگ ابعاد فراکتالی افزایش قابل ملاحظه‌ای می‌یابند. افزایش ابعاد فراکتالی در بخش‌های جنوبی نشان دهنده تجمع و ذخیره شدن انرژی قبل از رخداد زمین لرزه در جنوب بوده، که بخش عمده‌ای از انرژی صرف دگریختی و شکسته شدن پوسته زمین گردیده است. در پایانه شمالی گسل اردکول بعد فراکتالی به بیشینه مقدار خود رسیده، که بیانگر کاهش میدان تنفس است؛ اما، به طرف پایانه جنوبی هرچند که بر روی هر قطعه بعد فراکتالی کاهش می‌یابد، اما در مجموع بعد فراکتالی از افزایش نسبتاً بالایی برخوردار بوده، که تحلیل فراکتالی بیانگر محیط مناسب برای تجمع انرژی و آزاد شدن آن در آینده است.

کلید واژه‌ها: گسل اردکول، بعد فراکتالی، پاره گسل، دگریختی، توان لرزه زایی

۲- مقدمه

بسیاری از پدیده‌های زمین‌شناسی دارای متغیرهای فراوانی هستند که برقراری رابطه بین آنها با استفاده از روش‌های معمولی ریاضی بسیار مشکل است. به عنوان مثال، فراوانی و اندازه ذرات تشکیل دهنده سنگها، گسلها، زمین لرزه‌ها، آتشفهانها، ذخایر معدنی و میدانهای

گویاترین روش را برای توزیع فراکتالی گسلها در معرفی ضریب b ارائه داد. روش مربع شمار (Box-Counting) مورد استفاده در این پژوهش، رویه گسلش با دو بعد از تورکت [۵] می‌باشد. در این روش، منطقه گسلیده از جنوب گسل اردکول (منطقه آواز) تابخش شمالی (کال شور) شبکه بندی شده است (جدول ۱). تحلیلها بر اساس نمودار \log/\log از تعداد مربعهای حاوی گسل (N_s) بر حسب اندازه شبکه به کار گرفته شده (S) و یا عکس آن $1/S$ صورت گرفته است. نمودارهای مختلف، تغییرات ابعاد فراکتالی در محدوده گسل اردکول و سرشاخه های آن در پایانه های شمالی و جنوبی را نشان می‌دهد. برای به دست آوردن بعد فراکتالی رابطه (۲) تعریف شده است:

$$\log(N_s) = a + K \log(1/S) \quad (2)$$

در رابطه (۲)، ضریب خط یا K بعد فراکتال می‌باشد. اگر $K=1$ باشد بعد فراکتالی برابر بعد هندسی اقلیدسی خواهد بود و از نظر تحلیل گسلش جدول (۱): مشخصات شبکه شمارش در محدوده گسل اردکول (اندازه گیری از شکل ۲)

تعداد مربعهای حاوی ساختار شکستگی	مساحت کیلومترمربع	ابعاد مربعها (کیلومتر)	ردیف
۸۲	۱۲/۲۵	۳/۵	۱
۴۶	۴۹	۷	۲
۱۵	۱۱۰/۲۵	۱۰/۵	۳
۱۱	۱۹۶	۱۴	۴
۸	۳۰۶/۲۵	۱۷/۵	۵
۷	۴۴۱	۲۱	۶
۶	۶۰۰/۲۵	۲۴/۵	۷
۵	۷۴۸	۲۸	۸
۴	۹۹۲/۲۵	۳۱/۵	۹
۴	۱۲۲۵	۳۵	۱۰
۴	۱۴۸۲/۲۵	۳۸/۵	۱۱
۳	۱۷۶۴	۴۲	۱۲
۳	۲۰۷۰/۲۵	۴۵/۵	۱۳
۳	۲۴۰۱	۴۹	۱۴
۳	۲۷۵۶/۲۵	۵۲/۵	۱۵
۳	۳۱۳۶	۵۶	۱۶
۳	۳۵۴۰/۲۵	۵۹/۵	۱۷
۲	۳۹۶۹	۶۳	۱۸
۱	۴۵۸۷۶	۶۶	۱۹

آن مورد مطالعه قرار داد. با استفاده از بررسی بعد فراکتالی ارتباط بین صفحات کسیختگی فرعی، مراحل مختلف فعالیت پنهان گسلی، نحوه توزیع شکستگی ها و مسیر گسترش آنها در فعالیتهای آتشی سیستم گسلی را می‌توان ارزیابی نمود.

۳- گسل اردکول

زمین لرزه ۷۶/۲/۲۰ منطقه قاینات با بزرگای ۷/۱ با گسلش و دگریختی سطح زمین همراه بود. در این فرایند، گسلی ناپیوسته به طول ۱۲۶ کیلومتر مشکل از شش پاره نامساوی [۱]، با روند غالب شمال، شمال باختر- جنوب، جنوب خاور (N345) (شکل ۱، الف)، شبی تزدیک به قائم (شکل ۱، ب) و با سازوکار پیچیده ای چهار سازوکار متغیر، [۲] به وجود آمد. سازوکار اولیه این گسل امتداد لغز راستگرد معرفی شد (شکل ۱، پ). بخش شمالی این گسل به طول ۲۵ کیلومتر در زمین لرزه ۲۳ آبان ۱۳۵۸ آذربایجان با بزرگای ۷/۱ فعال شد [۳]. این گسل در کریزان روی گسلش قبلی (۱۳۵۸) واقع شده است. دگریختی همراه با جا به جایی امتداد لغز راستگرد در رسوبات جوان و بویشه آبراهه ها در مسیر گسل زمین لرزه ای ۱۳۵۸ کریزان مشهود- می‌باشد [۴].

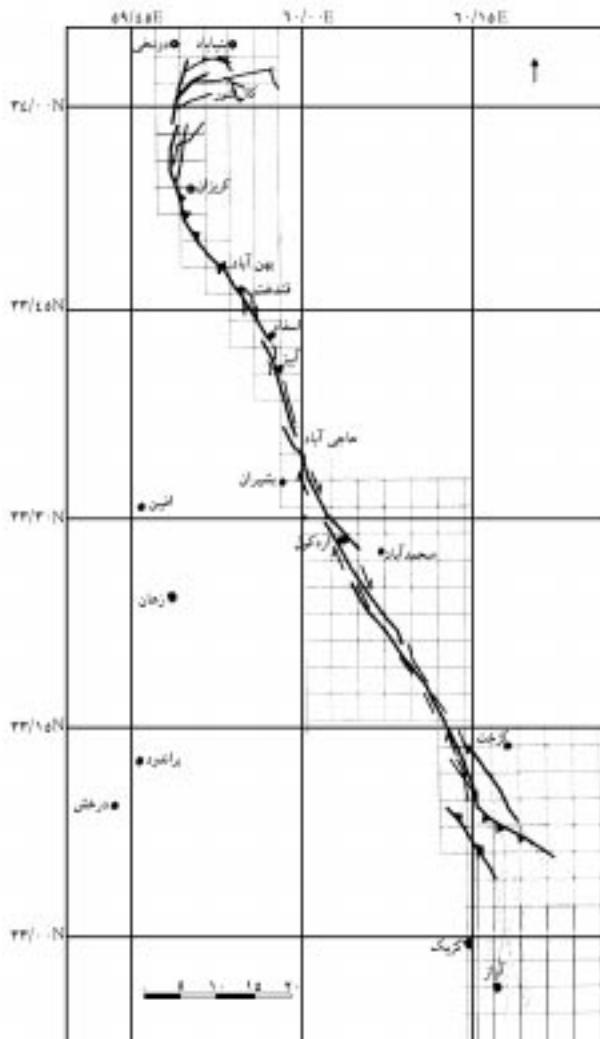

شکل (۱): موقعیت هندسی گسل اردکول **الف**: نمودار گلسربخی از تغییرات امتداد. **ب**: شبی صفحات گسلی به همراه برد ارهای لغزشی. **پ**: سازوکار امتداد لغز گسلش به تقلیل از داشتنگاه هاروارد.

۳-۱- روش تحلیل بعد فراکتالی در گستره گسل اردکول

برای تحلیل جزئی و عددی اجزای هندسی پدیده گسلش و مقایسه آن در محدوده گسل خورده، تحلیل فراکتال (Fractal) ابزار مناسبی به نظر می‌رسد؛ زیرا، به کمک این فرایند می‌توان نحوه تکوین گسل و فعالیتهای آن را بررسی نمود.

تورکت [۵] معتقد است توزیع فراکتالی گسلها و یا ابعاد فراکتالی یک گسل بیانگر نحوه توزیع آشوب در مدل گسلش سطح پوسته با رفتار شکننده می‌باشد. مدل‌های فراکتالی زیادی برای توزیع گسلها در سطح پوسته زمین در یک منطقه توسط کینگ [۶] و [۷]، تورکت [۸] و کینگ و همکاران [۶] ارائه شده است. در این میان، تورکت [۹]

شکل (۲): توزیع شکستگی ها در گستره گسل اردکول و اعمال روش مربع شمار
برای محاسبه ابعاد فراکتالی

بر روی هر کدام از قطعات نیز تحلیل فراتالی بیانگر تغییرات محسوس در پایانه قطعه می‌باشد و وجود اقطاع گسلی بین دو قطعه می‌تواند اختتماً به دو دلیل باشد:

- انرژی لازم برای کسیختگی پوسته زمین در آن نقطه وجود نداشته است؛
 - این مناطق در معرض مسیرهای اعمال تنفس قرار نمی‌گیرند.
 - شکلهای (۳) و (۴) تغییرات ابعاد فراکتالی در بخشهای مختلف گسل اردکول را نشان می‌دهند.
در پایانه شمالی گسل اردکول بعد فراکتالی به بیشینه مقدار خود رسیده، که بیانگر کاهش میدان تنفس است. الگوی مناسبی برای نحوه پایان یافتن گسل امتداد لغز در این منطقه را می‌توان به کمک ابعاد فراکتالی، بدآ کرد. میزان تغییرات بعد فراکتالی، به طرف پایانه گسل تابع

به معنای وجود گسلش پیوسته و خطی مستقیم است. برای تحلیل ابعاد فراكتالی پهنگ گسل اردکول نقشه‌ای با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای و هواپیمایی برداشت صحرایی به مقیاس $1:50000$ تهیه و رقم شمار شد (شکل ۲). با تغییر اندازه ضلع مربعها، تعداد مربعهایی که در گستره نقشه حاوی ساختار شکستگی هستند تغییر می‌کند و این دو متغیر با یکدیگر نسبت معکوس دارند. به عنوان مثال، اگر گستره شکستگی‌های گسل اردکول با مربع‌هایی به ابعاد $3/5 \times 3/5$ کیلومتر محاط گردد، تعداد مربعهایی که اثر گسلش در آن مشاهده می‌شود ۸۲ است؛ در حالی که، اگر ابعاد مربعهای 2×2 کیلومتر باشد تعداد مربعهایی که اثر گسلش در آن مشاهده می‌شود ۲۱۴ است. این روش بر روی هر کدام از پاره‌های گسل اردکول نیز قابل اجراست.

۲-۳ - تحلیل فرآکتالی گسل اردکوں

نقشه تهیه شده از دگر ریختنی گسل اردکول، گستره سطحی گسل
لرزه زا در سطح زمین را در مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ نشان می دهد.
به منظور بررسی تغییرات توزیع گسلش در گستره سطح زمین که بیانگر
(Stress Trajectory) تغییرات میدان تنش و توزیع مسیرهای تنش
می باشد، تحلیل فراکتالی نیز بر روی آن صورت گرفته است.
تحلیل به صورت مربع شمار در منطقه گسلیده (شکل ۲) انجام شد
[۱۰]، این تحلیل نشان می دهد که بعد فراکتالی در محدوده گسل
لرزه زا بین ۱/۱۷ تا ۱/۶۸ متغیر است. در بخش شمالی گسل
(قطعات شمالی از کال شور تا حاجی آباد) ابعاد فراکتالی کاهش یافته،
اما به طرف قطعات جنوبی (از اردکول تا پاتینگ) ابعاد فراکتالی
افزایش قابل ملاحظه ای می یابند. یکی از دلایل کاهش ابعاد فراکتالی
در شمال شاید انطباق گسلش زمین لرزه ای ۷۶/۲/۲۰، بر روی گسل
زمین لرزه سال ۱۳۵۹ کریزان باشد که در این قسمت انرژی کمتری
صرف دگر ریختنی پوسته شده و به دلیل وجود یک سطح ضعف چند ساله
انرژی باعث حرکت و جابه جایی دیواره های گسل بر روی آن شده است.
لازم به ذکر است که مقدار جابه جایی نسبی نیز در قطعه کریزان حدود
۲۱۰ سانتیمتر می باشد. افزایش ابعاد فراکتالی در بخش های جنوبی
سانگ این است که احتمالاً:

- ۱- تجمع و ذخیره شدن انرژی قبل از رخداد زمین‌لرزه در جنوب بوده است؛
 - ۲- بخش عمده‌ای از انرژی، صرف دگرریختی و شکسته شدن بوده است.

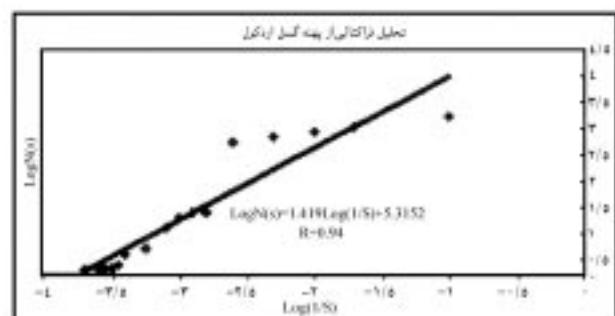
قابل شناسایی هستند) می‌تواند عامل حرکت آنها و آزاد شدن اسرزی باشد؛ بنابراین به نظر می‌رسد پایانه جنوبی گسل اردکول یک پایانه ناپایدار باشد.

تحلیل فراکتالی به روش مریع شمار از پهنه گسل اردکول در خاور ایران به کمک رسم منحنيهای لگاریتمی نشان می‌دهد که بعد فراکتالی برای تمام پهنه این گسل یکسان نبوده و بیانگر تغییر در هندسه پهنه گسلی اردکول می‌باشد (جدول ۲). با توجه به شکل کلی پهنه گسلی اردکول انتظار می‌رود ابعاد فراکتالی در بخش‌های پایانه آن افزایش یابد.

جدول (۲): تغییرات ابعاد فراکتالی در پاره‌های گسل اردکول

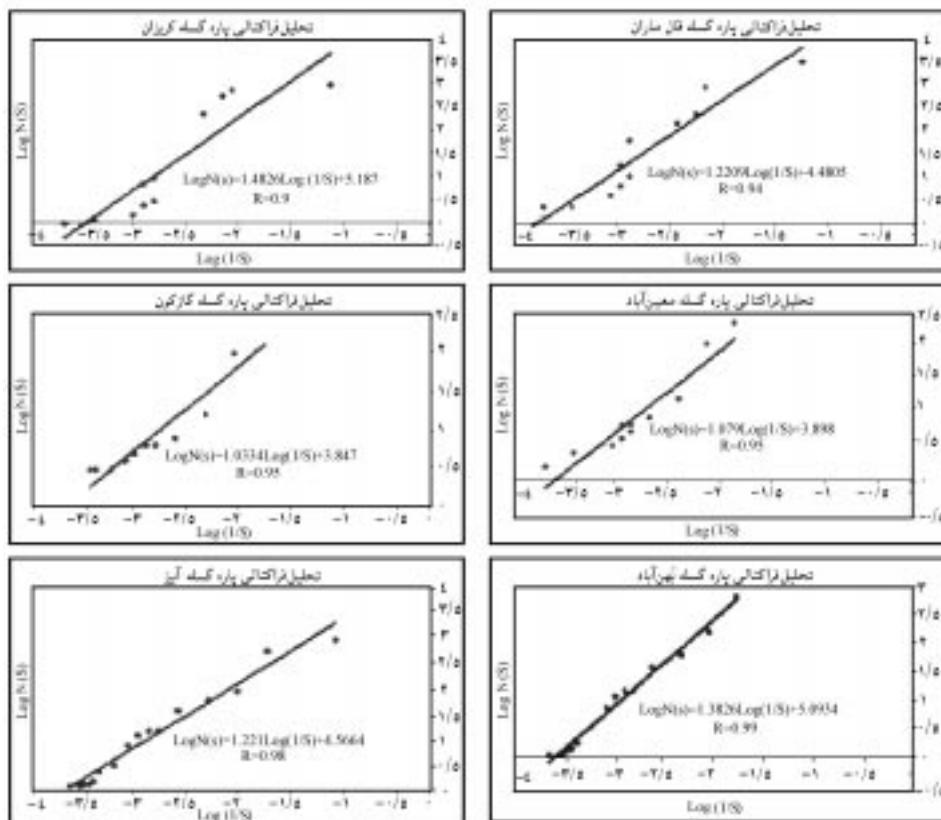
نام پاره گسله	کریزان	بهن آباد	آبیز	گازکون	معین آباد	قال ماران
بعد فراکتالی	۱/۴۸	۱/۳۸	۱/۲۲	۱/۰ ۳۳	۱/۰ ۷۹	۱/۲۲

در یک پهنه گسلی بعد فراکتالی متغیر است [۱۱]؛ ولی وقتی که بخشی از پهنه گسلی به حد نهایی دگرگشکلی رسید در آن کرنش نیز افزایش می‌یابد و پهنه گسلی به حد بلوغ می‌رسد. در اینجا طرح گستره پهنه گسلی محدود شده و بعد فراکتالی افزایش می‌یابد [۱۲]؛ اما بر عکس با کاهش نسبت کرنش (نزدیک پایانه گسل) گستره سطحی

شکل (۳): برای کل گستره گسل اردکول بعد فراکتالی منطقه گسیخته ۱/۴۱۹ محاسبه شده است

تغییرات عناصر هندسی گسل مانند امتداد، مقدار شیب، جهت شیب، جهت حرکت، عرض پهنه بر بشی و مقدار جا به جایی می‌باشد؛ اما، به طرف پایانه جنوبی هرچند که بر روی هر قطعه بعد فراکتالی کاهش-می‌یابد، در مجموع بعد فراکتالی از افزایش نسبتاً بالایی برخوردار است که تحلیل فراکتالی بیانگر محیط مناسب برای تجمع انرژی و آزاد شدن آن در آینده است. علاوه بر آن، این تحلیل بیانگر احتمال عبور مسیرهای تنفس در یک منطقه گستره می‌باشد که در برخورد با سطوح ضعف (گسلهای از قبل موجود در پوسته که به صورت پرتگاههای کهن

شکل (۴): ابعاد فراکتالی محاسبه شده برای شش پاره گسلی اردکول به روش مریع شمار

شاید اگر بررسی ابعاد فراکتالی گسلی که در این پژوهش در دو بعد و به شکل صفحه‌ای صورت گرفت، در سه بعد فراکتالی اجرا شود حقایق بیشتری از رفتار پیچیده شکستگی‌های برشی و شیوه پیدایش آنها به دست آید؛ ولی بررسی در بعد سوم نیاز به کاوش‌های دقیق ژئوفیزیکی و حفر تراشه دارد که متأسفانه اکنون ممکن نیست [۱۶].

۵- مراجع

- ۱- خطیب، محمدمهدی. "رابطه بین مقدار جا به جایی و طول قطعات گسلی در گسل زمین لرزو ای اردکول"، هفدهمین گردهمایی علوم زمین، ص ۱۲۳-۱۳۱، ۱۳۷۷.
- 2.Berberian, M, Jackson, J. A, Qorashi, M, Khatib, M. M, Prestley, K, Talebian, M, Ghafuri-Ashtiani, M, 1999 "The 1997 May 10 Zirkuh (Qa'enat) Earthquake (M 7.2): Faulting Along the Sistan Suture Zone of Eastern Iran", Geophys.J. Int, 136, PP. 671-694.
- 3.Haghipour, A. & Amidi, M, 1980 "The November 14 to December 25, 1979, Ghaenat Earthquakes of Northeast Iran and their Tectonic Implications", SSA, V. 70, N. 5, PP.1751-1757.
- 4.Mohajer-Ashjai, A., et al, 1981, "A Report on the Twin Earthquakes in Qayenat", Atomic Energy Org. Iran, Rep. No.122.
- 5.Turcotte, D. L, 1992, "Surface Fault Associated with the Qayen, Northeast Iran, Earthquake of May 10, 1997", APR, 1999, PP.I-13.
- 6.King, G. et al, 1983, "Role of Fault Bends in the Initiation and Termination of Earthquake Rupture", Science 228, PP. 984-987.
- 7.King, G. 1986, "Speculations on the Geometry of the Initiation and Termination Process of Earthquake Rupture and its Relation to Morphology and Geological Structure", PAG, V124, PP. 576-585.
- 8.Turcotte, D. L, 1986, "A Fractals Model for Crustal Deformation", Tectonophys, V. 132, PP. 261-269.
- 9.Turcotte, D.L, 1988, "Fractals in Geology and Geophysics", PAG, V. 131, PP. 171-196.
- 10.Cello, G, 1997, "Fractal Analysis of a Quaternary Fault Array in the Central Apennines, Italy", Journal of Structural Geology, V. 19, N. 7, PP. 945-953.
- 11.Wojetal, S. F, 1990, "Changes in Fault Displacement Populations Correlated to Linkage Between Faults" Journal of Structural Geology, V. 18, PP. 265-279.

طرح پنهانه گسلی افزایش یافته و بعد فراکتالی نیز افزایش می‌یابد. در پنهانه گسلی اردکول نیز در بخش مرکزی بعد فراکتالی به سمت یک میل می‌کند و کاهش چشمگیری دارد. در اینجا نیز عرض پنهانه برشی این پنهانه گسلی نیز حداقل است؛ ولی، به طرف پایانه‌ها بعد فراکتالی افزایش می‌یابد و در محل این پایانه‌ها عرض پنهانه برش نیز از افزایش چشمگیری برخوردار می‌باشد [۱۳].

افزایش بعد فراکتالی به طرف شمال در پنهانه گسلی نشان می‌دهد که میدان اثر کرنش در سطح وسیعتری گسترش یافته و از تراکم سطوح شکستگی کاسته می‌شود. از این رو، می‌توان تیجه گرفت که هر کدام از اریب‌های پایانه‌ای پنهانه گسل اردکول که دارای بعد فراکتالی بیشتر باشند جوانتر هستند. علاوه بر آن، افزایش بعد فراکتالی نشان دهنده افزایش فضای گسلی‌ده در پوسته شکننده زمین است که تیجه آن توزیع میدان تنفس به صورت پراکنده در پایانه‌پنهانه گسلی می‌باشد. افزایش فاصله مسیرهای تنفس در سطح، موجب افت مقدار تنفس به صورت نقطه‌ای و خطی می‌شود و این پدیده شرایط را برای کاهش مؤلفه‌های تنفس چنانکه توانند بر مقاومت پوسته چیره شوند فراهم می‌آورد. از مفاهیم قابل توجه در روش مذکور این است که با کاهش ابعاد مریعهای شمارش شبکه تا کمتر از طول کوتاهترین گسلها در مقیاس نقشه، توزیع خطی آنها مختل شده و تنها بر روی نسودار توان (Power) از همبستگی خوبی برخوردار می‌باشند. این پدیده در بخش مرکزی گسل اردکول محسوس نیست؛ زیرا، بعد فراکتالی به سمت یک میل می‌کند ولی در بخش‌های پایانه‌ای گسل موجب پراکندگی نقاط بر روی نسودار-می‌شود که باید به دلیل پیچیدگی ساختاری و تغییرات هندسی در پایانه باشد [۱۴].

۴- نتیجه گیری

محاسبه و تحلیل ابعاد فراکتالی به روش مریع شمار در گستره گسل اردکول نشان می‌دهد که ابعاد فراکتالی شکستگی‌های پوسته زمین در گستره گسل لرزو زای اردکول متغیر است [۱۵]. کمترین بعد فراکتالی، در قسمت مرکزی گسل (نzdیک به کانون سطحی زمین لرزو ۷۶/۲/۲۰) اردکول می‌باشد. ابعاد فراکتالی در بخش جنوبی گسل نسبت به بخش شمالی از افزایش نسبی برخوردار است. این افزایش بیانگر احتمال انباسته شدن انرژی در این منطقه و همگرایی مسیرهای تنفس می‌باشد. این مفهوم نشان دهنده احتمال وقوع پارکی پوسته زمین در بخش جنوبی گسل اردکول (از آواز به سمت جنوب) در آینده است.

with the Qayen, Northeast Iran, Earthquake of May 10, 1997” APR, 1999, PP.1-13.

15.Khatib, M. M, 1998, “Fractal Analysis of Earthquake Faulting in 20/2/76 Birjand-Qaen Episod”, IIEES & RCU.

۱۶- شهریاری، س؛ خطیب، محمدمهدی. ”تحلیل فراكتالی سیستم گسلی نهیندان”， مجله علوم زمین، شماره ۲۳-۲۴، ۱۳۷۶، ۱۳۷۸.

12.Cowie, P. X. et al, 1996, “Scaling Laws for Fault and Fracture Populations Analysis and Applications”, Journal of Structural Geology, V. 18, N. 7, PP. 945-953.

۱۳- خطیب، محمدمهدی. ”رابطه بین عرض پهنی برشی و طول قطعات گسلی در گسل زمین لرزه ای اردکول”， سومین کنفرانس بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، جلد سوم، ص ۱۱-۱۹، ۱۳۷۸.

14.Yasutaka., I.& et al. 1999, “Surface Fault Associated

پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله Website

۱- افزایش سهم علمی و اطلاعاتی کشور در سایت اینترنت.

ویژگیهای سایت پژوهشگاه

ویژگیهای سایت پژوهشگاه عبارتند از:

- ✓ آشنایی کامل و جامع با فعالیتها و امکانات تخصصی و تجهیزاتی پژوهشگاه شامل پژوهشکده های: زلزله شناسی، ژئوتکنیک و مهندسی سازه؛ مدیریت بحران، تحصیلات تکمیلی، آموزش همگانی، آخرین زلزله ها، بانک داده های زلزله، نقشه های خطر زلزله ایران و جهان، انتشارات، کتابخانه و مدیریت احرازی؛

- ✓ آشنایی با آزمایشگاهها و امکانات تحقیقاتی و خدمات مهندسی؛
- ✓ اطلاع رسانی در مورد برنامه دوره های کارشناسی ارشد و دکترای مهندسی زلزله و دوره های آموزشی کوتاه مدت؛
- ✓ اخبار وقوع زلزله و اطلاعات ثبت شده توسط استگاههای لرزه نگاری پژوهشگاه؛

- ✓ بانکهای اطلاعاتی زلزله های ایران با امکان دسترسی آسان و بدون هزینه؛
- ✓ آشنایی با پیده زلزله، علل وقوع زلزله و خطر زلزله؛
- ✓ استفاده از فهرست منابع کتابخانه و مرکز اطلاعات و اسناد پژوهشگاه؛
- ✓ امکان استفاده الکترونیکی از انتشارات پژوهشگاه (پژوهشنامه، JSEE، کارشایی تحقیقاتی)؛
- ✓ امکان فراگیری آموزشگاه اینترنتی در برابر زلزله و کسب آمادگیهای لازم؛
- ✓ امکان برقراری ارتباط مستقیم با دیگر سایت های جهانی زلزله.

► www.iiees.ac.ir

پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله در راستای گسترش فرهنگ اینمنی زلزله و راه اندازی سیستم اطلاعات لرزه ای در کشور و برقراری ارتباط مستقیم محققان، دانشجویان و مهندسان با پژوهشگاه و منابع آن، پس از یک سال تلاش همزمان با هفته دولت، Website پژوهشگاه را آماده بهره برداری نموده است.

اهداف

- ۱- Website پژوهشگاه به منظور نیل به اهداف ذیل تهیه گردیده است:
 - ۱- ایجاد زمینه پژوهش توسط اطلاعات موجود در سایت برای محققان و دانشجویان؛
 - ۲- گسترش اطلاع رسانی در زمینه زلزله شناسی و مهندسی زلزله و برقراری ارتباط مستقیم؛
 - ۳- معرفی امکانات پژوهشی و فناوری به جامعه مهندسی کشور؛
 - ۴- در دسترس قرار دادن آخرین اطلاعات در مورد زمین لرزه های ایران و جهان و آثار آن؛
 - ۵- گسترش فرهنگ اینمنی در برابر زلزله در کشور؛
 - ۶- آموزش همگانی و آمادگی در برابر خطرهای ناشی از وقوع زلزله؛
 - ۷- کاهش زمان و هزینه های دسترسی و جمع آوری اطلاعات و اسناد؛
 - ۸- ارتباط مستقیم و ساده اعضای پژوهشگاه با یکدیگر؛
 - ۹- دسترسی سریع اعضا به کلیه امکانات نرم افزاری و اطلاعاتی موجود در پژوهشگاه؛